

Bakgrunn og historie

Tekst/illustrasjoner:

Jehovas vitner

Filosofiske spørsmål:

Anne Schjelderup og Øyvind Olsholt

Sist oppdatert: 15. november 2003

Denne presentasjonen av Jehovas vitner er delt inn i fire deler hvor andre og tredje del er de mest sentrale. For å gjøre det enklere for leserne, har vi laget det slik at bibelsitatene dukker opp i en tekstboks når du holder musen over bibelreferansen.

Bakgrunnen for navnet Jehovas vitner

Jehovas vitner tror at det til alle tider har levd mennesker som har vært vitner for Gud, altså *Jehovas vitner*. Allerede Abel, Adam og Evas sønn, blir omtalt som et slikt vitne i Bibelen (Hebreeerne 11,4 og 12,1). Gud sa til sitt folk i gammel tid at de var hans (Jehovas) vitner (Jesaja 43,12). Jesus blir kalt «det troverdige vitne» (Johannes åpenbaring 1,5). Han sa at de kristne skulle være hans vitner «like til jordens ender» (Apostlenes gjerninger 1,8).

Bibelstudentene

Jehovas vitners historie i nyere tid startet i 1870-årene da en liten gruppe i Pennsylvania i USA begynte å studere Bibelen sammen. Charles T. Russell tok ledelsen i denne gruppen. I 1879 utgav denne gruppen det første nummeret av det bladet som i dag er kjent som *Vakttårnet*. Jehovas vitners forlag og viktigste juridiske selskap, *Watchtower Bible and Tract Society* (Vakttårnets Bibel- og Traktatselskap), ble stiftet i 1881. Russell var selskapets første president. Denne gruppen av «bibelstudenter» ble etter hvert kjent som *Den Internasjonale Bibelstudieforening*.

Forkynnelse og forfølgelse

Da Russell døde i 1916, overtok J. F. Rutherford som president for *Vakttårnets Bibel- og Traktatselskap*. I hans tid begynte man å utgi det bladet som nå heter *Våkn opp!*. Forkynnelsen nådde stadig flere land. I 1931 tok «bibelstudentene» navnet Jehovas vitner. I 1930- og 40-årene ble mange Jehovas vitner arrestert på grunn av sin forkynnelse, både i USA, Tyskland og i andre land. I USA ble det ført mange rettsaker, og Jehovas vitner vant 43 saker i landets høyesterett som forsvarte ytringsfriheten og religionsfriheten. I Nazi-Tyskland ble flere tusen Jehovas vitner satt i fengsler og konsentrasjonsleirer fordi de nektet å støtte Hitler og ikke ville slutte å forkynne. Mange av dem døde.

Misjonering i hele verden

J. F. Rutherford døde i 1942 og ble etterfulgt som president for *Vakttårnets Bibel- og Traktatselskap* av N. H. Knorr. I årene som fulgte utvidet Jehovas vitner sin virksomhet til enda flere land. Misjonærskolen *Gilead* lærte opp misjonærer som ble sendt til land over hele verden. Det ble også lagt stadig større vekt på å hjelpe alle Jehovas vitner til å bli dyktigere forkynnere. Etter N. H. Knorrs tid (Knorr døde i 1977) har ikke presidenten for *Vakttårnets Bibel- og Traktatselskap* hatt en så sentral rolle lenger i Jehovas vitners organisasjon.

Jehovas vitners arbeid ledes av et styrende råd, som holder til ved hovedkontoret i New York. Rundt om i verden er det (i 2002) 109 avdelingskontorer som fører tilsyn med virksomheten i Jehovas vitners 94 600 menigheter i 234 land. De enkelte menighetene ledes av et råd av «eldste» (1. Timoteus 4,14).

Bibelsitater som teksten henviser til

Hebreerne 11,4

«I tro bar Abel fram for Gud et bedre offer enn Kain. Fordi han trodde, fikk han det vitnesbyrd at han var rettferdig; for Gud godkjente hans offergaver. Og med sin tro taler han ennå etter sin død.»

Hebreerne 12,1

«Da vi har så stor en sky av vitner omkring oss, så la oss legge bort alt som tynger, og synden som så lett henger seg på oss, og holde ut i det løp som er lagt opp for oss...»

Jesaja 43,12

«Det er jeg som har forutsagt dette, har brakt frelse og gjort det kjent, jeg og ingen fremmed gud hos dere. Dere er mine vitner, sier Herren. Jeg er Gud»

Johannes Åpenbaring 1,5

«...og fra Jesus Kristus, det troverdige vitne, den førstefødte av de døde og herren over jordens konger. Han som elsker oss og har fridd oss fra våre synder med sitt blod...»

Apostlenes Gjerninger 1,8

«Men dere skal få kraft når Den Hellige Ånd kommer over dere, og dere skal være mine vitner i Jerusalem og hele Judea, i Samaria og like til jordens ender.»

1. Timoteus 4,14

«Forsøm ikke den nådegave som er i deg, den du fikk på grunnlag av profetiske ord, da de eldstes råd la sine hender på deg»

Ideer til filosofiske samtaler

1. Vitne og vitnesbyrd

Ifølge Jehovas vitner har det til alle tider levd mennesker som har vært «vitner for Gud». Men hva innebærer det egentlig å være et «vitne for Gud»? Hva er forskjellen på å være «vitne for Gud» og «vitne til en ulykke» eller «vitne i en rettssak»?

I Hebreerne 11,4 står det at Abel «fikk [...] det vitnesbyrd [av Gud] at han var rettferdig». Men er det det samme å få et vitnesbyrd som det å være et vitne? Hva er likt og hva er forskjellig?

2. Forkynnelse

Synes du at alle mennesker skal ha den samme rett til forkynnelse, eller er det noen som bør ha hovedansvaret (eneretten) til å forkynne et religiøst budskap? Er det et problem at mange forskjellige grupper har hver sin forståelse av virkeligheten, eller er dette noe som bare gjør samfunnet rikere?

3. Å risikere sitt liv

Under krigen døde mange Jehovas vitner fordi de ikke ville støtte Hitler, og fordi de ikke ville slutte å forkynne. Er det noe du kunne ha vært villig til å risikere livet ditt for? Kan det noen ganger være riktig å risikere livet sitt for det en tror på, eller bør vi alltid sørge for å redde vårt eget skinn?